

॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ५५ ॥ भांडमूलधनंतेनजीवनंयस्य स्याद्भांडमश्वाभरणामत्रैमूलवणिग्धनइतिविश्वः ॥ ४६ ॥ आयान्आर्गच्छन् ॥ ४७ ॥ सागरानूपसागरसमीपस्थसजलप्रदेशं संज्ञाधर्मवानंहर्षि
तिज्ञानं ॥ ४८ ॥ ४९ ॥ चारीआहारार्थसंचरणं ॥ ५० ॥ ५१ ॥ इतिशांति०मो०नै०भा०एकषष्ठ्यधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २६१ ॥ ॥ ७ ॥ इतोति ॥ १ ॥ वाणिजवणिक्पुत्रेतिता

बाराणस्यामहाप्राज्ञस्तुलाधारःप्रतिष्ठितः ॥ सोप्येवंनार्हतेवक्तुंयथात्वंभाषसेद्विज ॥ ४३ ॥ सोमर्षवशमापन्नस्तुलाधारदिदृक्षया ॥ पृथिवीमचरद्राजन्यत्र
सायंगृहोमुनिः ॥ ४४ ॥ कालेनमहतागच्छत्सतुवाराणसींपुरीं ॥ विक्रीणंतंचपण्यानितुलाधारंददर्शसः ॥ ४५ ॥ सोपिदृष्ट्वैवतंविप्रमायांतंभांडजीवनः ॥ स
मुत्थायसुसंहृष्टःस्वागतेनाभ्यपूजयत् ॥ ४६ ॥ तुलाधारउवाच आयानेवासिविदितोममब्रह्मन्नसंशयः ॥ ब्रवीमियत्तुवचनंतच्छृणुष्वद्विजोत्तम ॥
॥ ४७ ॥ सागरानूपमाश्रित्यतपस्तप्तव्यामहत् ॥ नचधर्मस्यसंज्ञांत्वंपुरावेत्यकथंचन ॥ ४८ ॥ ततःसिद्धस्यतपसातवविप्रशकुंतकाः ॥ क्षिप्रंशिरस्यजायंत
तेचसंभावितास्त्वया ॥ ४९ ॥ जातपक्षायदातेचगताश्वारीमितस्ततः ॥ मन्यमानस्ततोधर्मचटकप्रभवंद्विज ॥ ५० ॥ खेवाचंत्वमथाश्रौषीर्मां प्रतिद्विजसत्तम ॥
अमर्षवशमापन्नस्ततःप्राप्तोभवानिह ॥ करवाणिप्रियंकिंतेतद्ब्रूहिद्विजसत्तम ॥ ५१ ॥ इतिश्रीमहाभारतेशांति०मोक्ष०तुलाधारजाजलिसंवादेएकषष्ठ्य
धिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २६१ ॥ ॥ ७ ॥ भीष्मउवाच इत्युक्तःसतदातेनतुलाधारेणधीमता ॥ प्रोवाचवचनंधीमान्जाजलिर्जपतां
वरः ॥ १ ॥ जाजलिरुवाच विक्रीणतःसर्वरसान्सर्वगंधांश्चवाणिज ॥ वनस्पतीनोषधीश्चतेषांमूलफलानिच ॥ २ ॥ अध्यगानैष्ठिकींबुद्धिकुतस्त्वामि
दमागतं ॥ एतदाचक्ष्वमेसर्वंनिखिलेनमहामते ॥ ३ ॥ भीष्मउवाच एवमुक्तस्तुलाधारोब्राह्मणेनयशस्विना ॥ उवाचधर्मसूक्ष्माणिवैश्वोधर्मार्थतत्त्व
वित् ॥ ४ ॥ तुलाधारउवाच वेदाहंजाजलेधर्मसरहस्यंसनातनं ॥ सर्वभूतहितंमैत्रंपुराणंयजनाविदुः ॥ ५ ॥ अद्रोहेणैवभूतानामल्पद्रोहेणवापुनः ॥ या
वृत्तिःसपरोधर्मस्तेनजीवामिजाजले ॥ ६ ॥ परिच्छिन्नैःकाष्ठतृणैर्मयेदंशरणंरुतं ॥ अलक्तंपद्मकंतुंगंगंधांश्चोच्चावचांस्तथा ॥ ७ ॥ रसांश्चतांस्तान्विप्रर्षेमद्य
वर्ज्यान्बहूनहं ॥ क्रीत्वावैप्रतिविक्रीणेपरहस्तादमायया ॥ ८ ॥

धिक्षेपमाह अपण्यविक्रेतृत्वादोषवानपीत्यर्थः ॥ २ ॥ अध्यगाःअधिगतवानसि ॥ ३ ॥ ४ ॥ धर्मरहस्यमेवाह सर्वभूतहितमिति ॥ ५ ॥ अल्पद्रोहेण आपदिवा नानुपहत्यभूतानिभोगःसंभवतीति
न्यायेनाद्रोहेणवृत्त्यसंभवाद्वा ॥ ६ ॥ अलक्तंलाक्षारससारंपद्मकंतुंगंचकाष्ठविशेषौ कस्तूर्यादीन्गंधान् ॥ ७ ॥ रसान्त्ववणादीन् क्रीत्वेवनतुस्वयमुत्पाद्य ॥ ८ ॥